

A-Bái

Tân Lûi

2002

Chheng-bí chhut-sì ê sî, i-ê lāu-pē khòaⁿ-chit-gán, oat-leh tō chhut--khì, tī biō-kháu kap lâng lim-tê khai-káng, àm-àm chiah tíg-lâi, bô koh kóng pòaⁿ-kù-oe. I-ê lāu-bú hit-nî sì-cháp-gō ah, Kā eⁿ-á âⁿ--leh, ná khòaⁿ ná-liām: “Thài chiah bái lah?” M-chai teh chhiò áh-sī teh khàu. I-ê jī-kø tō-sī lán chia ê sán-pô, hit ē-pō lâi chhù--lih tàu-seⁿ, chhùi kóng: “Ióng-kiāⁿ tō-hó lah.” Sim-lâi chit-kū-oe lún leh: “Góa sán-pô chò chiah-chē tang, chiâⁿ-sit iáu m̄-bat khòaⁿ eⁿ-á seⁿ chò chiah-bái--ê.” Tō-sī án-ne, in bú--á kā i hō-chò Chheng-bí, siūⁿ-kóng án-ne kiò, khòaⁿ ē khah-bē hiah bái--khì. I-ê lāu-pē thih-khí, kóng, bô-hāu lah, bái to bái chhiâng-chāi ah. Bóe--á bô-gōa-kú, tāi-ke lóng kiò i A-bái--á, bô-lâng kiò i Chheng-bí.

Khah tōa-hàn liáu-āu, téng-bīn nñg-ê a-ché kiaⁿ chhù-piⁿ gín-á chhiò, m̄ chhōa i chhit-thô, Kan-na chò khang-khòe ê sî chiah kiò--i: “A-bái--á, thô-kha sàu-sàu--leh.” “A-bái--á, toh-téng chhit-chhit--leh.” Nā-sī chiāh-mih, tō a-ché chiāh-chhun--ê chiah ū-thang lún-tiôh i. Khí-seng i ē khéng-hun, khì kā a-bú tâu, lāu-bú kóng: “Bô-iàu-kín, a-ché khah tōa-hàn, lí niū--i.” Bóe--á hō i tâu liáu khí-hoân, mē i: “Khah tam-sin-miā--leh, siáⁿ kiò-lí seⁿ kah chiah-bái! Soah m̄-chai bái-lâng tō bái-miā.” Chit-kú-oe, thâu-kúi-pái sè-hàn gín-á chhiūⁿ hō chiam chhák, sim-thâu ē-thiàⁿ, háu-háu--leh, ke thiaⁿ--kúi-pái-á soah koàn-sì--khì, tō-bē thiàⁿ. Só-í chēng sè-hàn chai-iáⁿ, bái-lâng bái-miā, ài jīn-hūn tam-sin-miā. Tōa-hàn liáu-āu, chū-jiān lâi-gōa khang-khòe chò-tâi-seng, saⁿ-tng chiāh lō-bóe, hō lâng chún-chò bē-su cha-bó-kán khoán-tai.

Chheng-bí tōa-hàn liáu-āu, chò-chhin-chiâⁿ siōng-kài khór-sim. Kiàn-nā iang hñ-lâng lâi, khòaⁿ-tiôh cha-bó seⁿ-chò chit-khoán, tō-mñg: “A kè-chng beh kah gōa-chē?” In bú-á kóng: “Goán chò-sit-lâng tō-saⁿ-tng...” Kiat-kiòk tō sī lâng bô, chîⁿ iā-bô, hñ-lâng beh kiò-lâng án-chóaⁿ chò? Bóe--á in bú-á iā chai-iáⁿ chit-ê tō-lí, kā hñ-lâng kóng: “Chhìn-chhái lah, nā-ū, sió-khóa khip-sì--ê mā bô-iàu-kín lah.” Iáu-siū he hñ-lâng chiâⁿ-sit khiàng-kha, khì chhōe chit-ê liâh-lêng--ê, saⁿ-cháp-gōa iáu-bóe chhōa. Kiat-kó chit-ê bô-lâng beh kè, chit-ê bô-lâng beh chhōa, tú-tú-hó chhit--á tàu peh--á hâh-hâh. Chhìn-chhìn-chhái tō kā kè chhut-mñg--khì.

Chit-ê Chin-hoat--á chhù--lih iáu-ū chit-ê lāu-bú chhit-cháp-saⁿ ah, hong-sip tài chin-tâng, kiâⁿ-sóa bô hong-piān, put-sî chit-ê phî-khì ná tōa-niû-lé, kháp-bē-tiôh tō beh hat--lâng. Taⁿ chit-ê sin-pū chhōa-lâi bô-oe-bô-kù, tú-tú-hó chá-kàu-àm hō i jiáng sñg--ê, pí cha-bó-kán khah-su. Khí-seng in-ang m̄-chai

lāu-bú ê phî-khì, chiâh-pñg ê sî kiò: “Bí--á, kín-lâi-chiâh.” In lāu-bú siū-khì tō kā châm: “I khang-khòe chò iáu-bœ soah, lán seng chiâh.” Taⁿ chit-ê Chheng-bí, chêng sè-hàn chiâh toh-kha, m̄-bat kap lâng chē toh-téng, mā ìn kong: “Góa khang-khòe iáu-bœ soah.” Tiām-tiām bih tòa chàu-kha, tán lâng chiâh-pá chiâh siu-khì chàu-kha chiâh.

Chit-ê ta-ke chai-iáⁿ sin-pû khang-khòe ē-chò, kā i kóng: “Lí kui-jit êng-êng tī chhù--lih, chò kóá kóe khì chhī-á bē.” Chheng-bí chò chit-sñg hoat-kóe khì chhī-á bē, seng-lí hó, liâm-mi bē liáu-liáu. Kòe--lâi ta-ke kóng, ke chò--kúi-sñg-á. Soah chá-chhī àm-chhī lóng khí bē. Tō-si he kóe gâu-chò, hoat-liáu súi koh khiū, Péh-hô ê lâng kiò-chò Bái-pô-á kóe.

Án-ne kè--khì khah-bô pòaⁿ-tang, he lî-hâi ta-ke chiah-lâi kòe-sin--khì. Beh sí chìn-chêng kā in-kiáⁿ Hoat--á hoan-hù: “Chit-ê cha-bó pân-tōaⁿ, kiò i he kóe ták-jit ke chhoe--kúi-sñg-á.” Taⁿ chit-ê lāu-bú sí, hit-jit Hoat--á ché tī toh-téng chiâh-pñg, tú-tú chit-chhùi-pñg beh pe--löh-khì, hiông-hiông chiah khì siúⁿ--tiòh, tī khàng--leh kiò chit-siaⁿ: “Bí--á, lí thài m̄-lâi chiâh?” In-bó kiaⁿ-chit-tiò, ìn: “Góa bô-êng, khah-thêng chiah chiâh.” Bih tòa chàu-kha m̄ chhut--lâi. Hoat--á tī khàng--leh, kiâⁿ-lâi chàu-kha, giú in-bó kóng: “Bí--á, góa ka-tī chit-ê chiâh-bê-löh.” Án-ne chiah bián-kióng lâi chiúⁿ-toh chiâh-pñg.

Àm-thâu Hoat--á chit-ki koáiⁿ-á giäh--leh, o-bák-kiàⁿ kòa--leh tō chhut--khì. Hâng-á-lâi ná kiâⁿ ná sêh, he tát-á ná-pûn. Péh-hô chit-ê só-châi, liâh-lêng--ê kan-na i chit-ê, hit nñg-ê chhit-thô gín-á thiaⁿ-tiòh tát-á siaⁿ, chai-iáⁿ Hoat--á chhut-lâi liâh-lêng, tī tōa-lõ-kháu tán, kiò-chit-siaⁿ: “A-hoat--á.” Hoat--á thêng-kha mñg: “Sam-lông--á, lí beh liâh-lêng nih?” Sam-lông kóng: “Góa chò chit-ê bî hõ-lí ioh.” Hoat--á kóng: “Góa beh lâi-khì liâh-lêng, bô hit-ê êng-kang.” He Táu--á kâ i chah--leh, m̄ hõ i kòe, kóng: “Ioh--tiòh chiah hõ-lí liâh-lêng.” Hoat--á ìn: “Kín kóng!” Sam-lông kóng: “Chheⁿ-mê--ê chhôa súi-bó. Lâi, ioh chit-ê!” Hoat--á chai-iáⁿ teh chhòng-tî i, m̄ ìn. Táu--á hoah: “Bô-chhái-kang lah!” Hoat--á m̄-chhap--in, koáiⁿ-á thõng--leh chò i kiâⁿ, nñg-ê kâ i ûi--leh, kóng: “Koh ioh--chit-ê!” Táu--á hoah: “Chheⁿ-mê--ê chhôa bái-bó!” Sam-lông hoah: “Bô-khòaⁿ-kìⁿ tō-hó!” Hoat--á siú-khì, koáiⁿ-á giäh--khí-lâi, beh kòng--in, thài kòng ē-tiòh? Soah poah chit-tó, chit-ki tát-á lak tī thô-kha, piák--chit-ê tah chò nñg-koéh. Chit nñg-ê chiah pàng i soah, hõ i khì.

Thõng tñg-lâi kàu-chhù, in-bó khòaⁿ i chhiú-bîn lù phòa-phôe, chit-ki tát-á pit chò nñg-chat, mñg: “Ah lí siáⁿ-mih tâi-chì bô-sè-jí?” Hoat--á bô-in, chit-sî-á-kú, mñg in bô: “Bí--á, siáⁿ-mih kiò-chò súi?” In-bó sim-lai ku-koài, thài-é chit-ê lâng hó-hó poah-chit-tó, bô-thâu bô-bóe mñg chit-khoán bûn-tê, ìn kóng: “Soah m̄-chai, khôaⁿ-liáu ê hoaⁿ-hí--ê tō-si súi.” Koh mñg: “Siáⁿ-mih kiò-chò bái?” “Ah nâ khôaⁿ-liáu bô hoaⁿ-hí--ê, tō-si bái.” “Bók-koài góa m̄-chai, góa bô bák-chiu khòaⁿ.” Hoat--á thò chit-ê khùi. In-bó lú-khah kî-koài, mñg: “Hoat--á, lí góa-bîn siáⁿ-mih tâi-chì?” Hoat--á tiām-tiām, kâ ìn-bó giú-óá--lâi, soah chhun-chhiú bong i. cháp-ki chéng-thâu-á seng bong i-ê seng-khu, koh bong i-ê chhiú, chiah-koh bong i-ê bîn. Chit-üi chit-üi sè-sè-jí, chhiúⁿ teh liâh-lêng án-ne bong, chit-po bong thàu-thàu, chiah-kóng chit-siaⁿ: “Súi.” In-bó siúⁿ-kóng i teh kún-chhiò--i, më: “Lí bô khòaⁿ--kìⁿ, m̄-thang o-peh-kóng!” Hoat--á iú-koh bong i-ê bîn, kóng: “Góa bák-chiu bô-khòaⁿ, chit cháp-ki chéng-thâu-á ū khòaⁿ--kìⁿ. In bák-chiu khòaⁿ ê-tiòh--ê, góa lóng bong ê-chhut--lâi.”

Hit-ê í-āu, in-ang ták-jit beh khùn chìn-chêng, tō bong i-ê chhiú, i-ê seng-khu, i-ê bīn. Iōng chéng-thâu-á khin-khin á bong, pí liah-lêng khah chiâu-ûn chiàu-khí-kang. Khí-seng ìn-bó kiaⁿ i bong, bóe-á bong-liáu koàn-sì, kui-seng-khu chhiúⁿ liah-lêng koh chìm un-chôaⁿ hit-khoán khin-sang, tō pàng kù-châi i bong. Ū-sî iā óh in-ang, bák-chiu kheh-kheh, iōng chéng-thâu-á-bóe bong i-ê bīn.

Chit-àm Hoat--á tī i-ê bīn bong-lâi bong-khì, mñg-kóng: “Bí--á, lí teh hoân-ló siáⁿ?” In-bó kiaⁿ-chit-tiô, chiâⁿ-sit lâng bák-chiu khòaⁿ ē-tiôh--e, i lóng bong ē-chhut--lâi. “Lí teh hoân-ló siáⁿ?” I koh mñg chit-pái. In-bó ìn, “góa ū-sin ah.” Hoat-á hoaⁿ-hí chit-ê, “Ū gín-á ah!” So ìn-bó ê pak-tó, “A lí sî teh hoân-ló siáⁿ?” In-bó iô-thâu: “Nâ seⁿ chit-ê chhiúⁿ góa chiah bái--ê beh án-chóaⁿ?” Hoat-á kâ bór moh-leh, bong i-ê bīn, “Che suis.” I-kóng: “Góa chit-siang chhiú bong tō-chai, in bák-chiu khòaⁿ ē-tiôh--ê, góa bong ē-tiôh.” Tiām-tiām thêng--chit-sí-á, mñg in-bó: “A nâ seⁿ chit-ê chhiúⁿ góa chheⁿ-mê--ê beh án-chóaⁿ?”

Kiat-kiòk seⁿ chit-ê chá-po-eⁿ-á, phîⁿ-bák-chhùi hó-hó, lâu-bú kâ eⁿ-á âⁿ--leh, chhiò-bi-bi: “Ka-chài sêng lâu-pé.” He lâu-pé bong eⁿ-á-bīn, kóng: “Ka-chài bák-chiu bô-sêng.” Kâ i hó-miâ chò Bêng--á, hoaⁿ-hí phô-khì chhù-piⁿ thâu-bóe hõ-lâng khòaⁿ, liân chhài-chhí-á bẽ-kóe iā āiⁿ--chhut-khì. Bé Bá-pô-á kóe ê lâng-kheh tō kóng: “Ah-ioh, che eⁿ-á súi-tang-tang.” Hit-ê chhit-thô gín-á Sam-lông tō-mñg: “A che eⁿ-á sî khì tó-üi kholoh--lâi-ê?” Bí--á iā bô siú-khì, chhiò-chhiò ìn: “Thiⁿ-kong-peh--á sàng--ê lah.” Sû-sít tī sim-lâi i tō-sí án-ne siúⁿ.

Án-ne hoaⁿ-hí kòe chit-tang, tang-bóe-sí chng--lih liû-hêng kám-mõ. Chheng-bí khuh-khuh-sàu, thoa saⁿ-sí-kó-goéh sàu bẽ-soah. Put-sî ùi-kôaⁿ ùi-joáh, kòe--lâi phùi-thâm soah kah hoeh. Khì chhœ i-seng khòaⁿ, kóng sî tài hì-péⁿ, chhòng ioh-á hõ chiah. Taⁿ hâi ah, he ioh kùi-kah beh sí-lâng, chò chit-lé-pài mā bô-kàu lâp chit-jit ê ioh-chîn. Bí--á mñg i-seng: “Che ioh ài chiah gôa-kú?” I-seng kóng: “Siöng-bô mā tiôh pòaⁿ-tang chit-tang.” Bí--á siúⁿ: “Chiâh chiah-kú, chîⁿ beh àn tó lâi?” Mñg i-seng kám-é-sái chiah khah-chiô--leh. I-seng kóng: “Lí che hì-péⁿ beh tê-saⁿ-kî, ioh-á chiah mā bô-it-têng ê kiâⁿ-khì, nah é-sái chiah khah-khin leh.” Sû-sít hiàng-sí Jit-pún sî-tâi, lán lóng chai-iáⁿ, hì-péⁿ nâ-sí siong-tiöng--ê bô-siáⁿ ioh thang-hó i.

Chit-jit thiⁿ-bôe-kng, i khí-lâi chàu-kha chhoe-kóe, ché hia khòaⁿ hóe-tôh, siúⁿ-khí chò-gín-á ê sî, thàu-chá khí-lâi khí-hóe, ū-sî móa-kó tâm, hóe bẽ-tôh, hun kah kui-chhù-keng, hõ lâu-bú mē, nâ háu tō koh hõ-lâng liâm: “Khah tam-sin-miâ leh.” Che tō-sí i-ê sin-miâ lah, che ioh-á chiah kùi, taⁿ beh án-chóaⁿ? Nâ chhoe-kóe ná siúⁿ, tî-hia tō-lâi hê chit-ê koat-sim.

Kòe--lâi lú sàu lú lî-hâi, in-ang hoân-ló mñg: “Lí ioh-á ū teh chiah--bô?” Bí--á ìn: “I-seng kóng, che pêⁿ bân-sèng, ioh-á tiôh chiah chin-kú.” Sû-sít sî i ioh-á mñ-kam chiah, chit-jit-hün chò sì-gô-jit chiah. Bêng-chai án-ne bẽ-iöng--tit, chiah chit-ê sim-só-goân--ê niâ-niâ.

Hit-nî Pêh-hô tōa-tê-tâng, kui-chng tó liáu-liáu, Hoat--á in chit-ke kòa-chhù kòa-lâng tâi-tâi tî thô--lih, tê-saⁿ-kang chiah hõ-lâng ó-chhut--lâi. Bí--á teh tî tōa-thiâu ē-bîn, thâu-khak teh phòa--khì, í-keng khì ah. He eⁿ-á tú-tú âⁿ tî i seng-khu-té, bô pòaⁿ-tih siong, kiaⁿ kah mñ-káⁿ háu. Hoat--á chit-chhiú phô eⁿ-á, chit-chhiú bong in-bó, tit-tit liam: “Khì ah... khì ah...”

Chheng-bí kòe-sin liáu, A-hoat--á oân-nā liâh-lêng kòe-jit. Ták-àm koáiⁿ-á thōng--leh, chit-ê-lâng hâng-á-lō ná sêh, tát-á ná pûn, ū-sî kui-mê kòe beh liáu, thiⁿ teh-kng ah, chng--lih iáu-ê thiaⁿ-tiôh tát-á ê siaⁿ. Chóng-sī Pêh-hô chia liâh-lêng--ê tan-tan i chit-ê, tāi-ke lóng thiaⁿ koàn-sì ah. Kan-na khah ū-hoe--ê thiaⁿ ê-chhut--lâi, kóng Hoat--á tát-á lú pûn lú chheng-liâng, ná ko-chiáu teh thî. Che tāi-khài sī ū-iáⁿ, liân chng--lih ê káu iá hán-tit kā pūi.

Kòe--lái ū chit-châm, àm-sî bô-koh thiaⁿ-tiôh tát-á siaⁿ. Chhù-piⁿ Tōa-thiâu-só bē hòng-sim, khì kā khòaⁿ, tōa-lâng gín-á lóng hó-hó, Hoat--á chē tī thô-kha teh chhiôk lûn-thô. “Hoat--á, lí thài m̄-sī saⁿ-hòe-gín-á iá teh chhiôk-thô? Hoat--á chhin-chhiūⁿ bô thiaⁿ--kìⁿ, iá bô ìn--i, ná chhiôk soah ná teh chhit bâk-sái. Liân-sòa kúi-kang khì kā-khòaⁿ, Hoat--á iáu-sī teh chhiôk-thô, ná bong ná liáp, lō-bóe soah liap chit-ê lâng-siōng chhut--lâi. Chit-ê kā khòaⁿ, hiau-hêng ah, tō-sī hit-ê kòe-sin--khì-ê A-bái, chhùi pok-pok, phīⁿ naih-naih, chit-ê bîn ná lûn-piáⁿ-phôe hiah tōa- ê, ná chhiò ná m̄-chhiò, n̄ng-lúi bâk-chiu teh kā khòaⁿ, “Goán Bí--á lah.” Hoat--á kā Tōa-thiâu-só kóng.

Liáu-āu i pâi-thok hák-hâu kà bí-sút ê sian-siⁿ kā he koàn-chò chit-sian tâng-siōng, chhái tòa chhù-lih toh-á-téng. Tak-àm liâh-lêng tñg--lâi, tō kā bong-bong--leh chiah khì hioh-khùn, kòe jī-cháp-gôa tang lóng án-ne. It-tit kàu tāi-chiàn bôe-kî, Jit-pún chèng-hú cheng-siu jîn-ke-chhù ê thih-á tâng-á, khì chò tōa-phàu chhèng-chí sio-thâi iōng. Hit-ê sèⁿ Ng ê ke-tiúⁿ lâi chhöe Hoat--á, kóng: “Lí chit-liáp tâng-siōng ê-tàng iûⁿ-chò kúi-lôa-pah liáp chhèng-chí, kóaⁿ-kín hōng-hiàn hō lán Jit-pún Tè-kok!” kóng-liáu hoah chit-siaⁿ “Thian-hōng bân-sòe!” Hoat--á m̄-káⁿ kóng m̄, iā tòe i hoah thian-hōng bân-sòe. Hit ê-po iōng pò-tê kā tâng-siōng tē--leh, chhin-sin chit-lô moh-khì lóng-höe hōng-hiàn. Keh-tñg-jit, ke-tiúⁿ koh lâi, hoah chit-siaⁿ “Thian-hōng bân-sòe,” thêh chit-tiúⁿ chiúⁿ-chñg hō--i.

Tú-tú chit-lé-pài āu, Hoat--á thiaⁿ-tiôh lă-lí-oh hòng-sàng, thian-hōng kóng-ōe, Jit-pún bô-tiâu-kiâⁿ tâu-hâng, chiàn-cheng kiat-sok. Kóaⁿ-kín kiò in hâu-seⁿ Bêng--á khì chhöe. Hit-sî Bêng--á í-keng su-hoän pit-giáp, chò sin-seⁿ teh kâ-chheh. Chiah tî lán Pêh-hô lóng-höe ê chhng-khò khì chhöe--tiôh, chit-sian hó-hó iáu-bôe iûⁿ-tiâu--khì. Kóaⁿ-kín iōng-chîⁿ pâi-thok-lâng kā thau-bé tñg--lâi, goân-châi chhái tòa toh-téng. Hit-chün Hoat--á iá lâk-cháp-gôa--á, ták-àm chhut--khì liâh-lêng tñg--lâi, mâ-sî seng kā in-bó ê bîn bong-bong--leh, chiah khì khùn.

Kin-nî tōa-tê-tâng hit-àm, goán-pâ chhù--lih chit-hâng bô-thêh, kan-na moh chit-sian tâng-siōng châu. Ě-kì-tit sè-hàn ê sî, che tâng-siōng sî a-kong kòe-sin liáu-āu poaⁿ--kòe-lâi-ê, chhái tî mñg jip--lái ê toh-téng. Góa mñg a-pa he sî siáⁿ-lâng, i kóng: “Lín a-má lah.” Tō khì tâng-siōng thâu-chêng khòaⁿ-khòaⁿ--leh, chhun-chhiú khì bong. Kâ góa phô-khí-lâi, kóng: “Lí bong khòaⁿ-mái.” Hit-ê chhùi pok-pok, phīⁿ naih-naih, bîn ná tōa-tê lûn-piáⁿ-phôe, n̄ng-lúi sè-lúi bâk-chiu khui-khui, chhin-chhiūⁿ chò ê sî khñg m̄-tiôh só-chai, bong--khí-lâi chin kó-chui. M-ku tán-kàu tōa-lâng ah góa chiah chai-iáⁿ, chit-sian goán a-má ê siōng sî Jit-pún sî-tâi góa hit-ê chheⁿ-mê a-kong ka-tî liáp--ê.